

การพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัย
ในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1

Developing educational institutions to be a learning organization that is
conducive to promoting research in the class of teachers under the
Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 1

โสภี วิวัฒน์ชาญกิจ*

Sopee Wiwatchankit*

อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยทองสุข*

Lecturer of Master of Education Program Thongsuk College*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 2. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานและความต้องการในปัจจุบันต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 สู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู 4. เพื่อเสนอยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรีเขต 1 ได้แก่ คณะกรรมการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี เขต 1 คณะกรรมการของสถานศึกษา คณะกรรมการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนในสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 จำนวน 490 คน และการสัมภาษณ์ในเชิงลึก ได้แก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรีเขต 1 โดยตรง จำนวน 50 คน การวิเคราะห์ผลการศึกษาใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายผลการศึกษา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหลายตัวด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณแบบมีขั้นตอนโดยวิธี Stepwise ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพื่อทดสอบสมมติฐาน

Received: 2020-10-20; Revised: 2020-12-02; Accepted: 2020-12-18

ผลการวิจัยพบว่า

1. เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน พบว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นการพัฒนาวิชาชีพครู สิ่งจำเป็น สามารถสร้างความรู้ทางวิชาการ แก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน พัฒนาผู้เรียน และยังเป็นผลงานทางวิชาเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งได้ เป็นการพัฒนาตนเองด้านการวิจัย มีข้อมูลความรู้ และความเข้าใจในการวิจัยในชั้นเรียนในระดับปานกลาง

2. สภาพปัจจุบันของสถานศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู พบว่า ด้านการกำหนดยุทธศาสตร์ และนโยบาย ด้านการจัดองค์กร /โครงสร้างองค์กร ด้านภาวะผู้นำ การให้ความสำคัญ และตระหนักของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา ด้านการสร้างบรรยากาศ การเรียนรู้ ร่วมกันของสถานศึกษา และด้านความสามารถในการสนับสนุนทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือด้านความสามารถในการสนับสนุนทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานศึกษา

3. ความต้องการของครูผู้สอนต่อการส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมมีความต้องการในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีระดับการส่งเสริมระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ การให้ความสำคัญ และตระหนักของผู้บริหารสถานศึกษา รองลงมา ด้านการจัดองค์กร /โครงสร้างองค์กร

4. ความสำเร็จของการส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน พบว่า ในภาพรวมความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีความสำเร็จระดับมากที่สุดคือ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น รองลงมา คือสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

คำสำคัญ : การพัฒนาสถานศึกษา, องค์กรแห่งการเรียนรู้, การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

Abstract

This research proposes : 1. Studying influential factors over being learning organization to enhance conducting research in classrooms of teachers under supervision of Nonthaburi Primary Education Service Office 1, 2. Studying implementation conditions and current requirements of being learning organization to enhance conduction research in classrooms of teachers under supervision of Nonthaburi Primary Education Service Office 1, 3. Presenting guidelines in development of educational institutes in Nonthaburi Primary Education Service Office 1 to become learning organization to enhance conducting research in classrooms of teachers, 4. Presenting strategies in development of educational institutions in Nonthaburi Primary Education Service Office 1 to become learning organization to enhance conducting research in classrooms of teachers by conducting survey research, collecting information obtained from questionnaires

distributing to sample who are as related person of educational institutes under supervision of Nonthaburi Primary Education Service Office 1 such as Committee of Nonthaburi Provincial Education Office, Committee of Nonthaburi Primary Education Service Office 1, Educational Institute Committees, other Committees which are related to executives of educational institutes and teachers in educational institutes under supervision of Nonthaburi Primary Education Service Office 1 totally 490 persons and organizing In-depth interview with persons and scholars who are related directly to Nonthaburi Primary Education Service Office 1 totally 50 persons. Research results obtained from descriptive statistics such as Frequency, Percentage, Mean and Standard Deviation as well as results obtained from inferential statistics by using multiple variables correlation analysis such as Stepwise Multiple Regression Analysis with Level of Significance at 0.05 in hypothesis test.

Research results indicates that:

1. Attitudes towards conducting research in classrooms of teachers, it is found that conducting research in classrooms is deemed as development of teaching profession, being necessary to create academic knowledge, solving teaching and learning arrangement problems, developing learners as well as being academic performances for promotion request, self-development in research which has knowledge and understanding in conducting research in classrooms in Intermediate Level.

2. Current conditions of educational institutes affect to promotion of developing educational institutes to be learning organization to enhance conducting research in classrooms of teachers, it is found that determination of strategy and policy, organization / organizational structure, leadership, emphasis and awareness of executives of educational institutes, promotion of learning culture of educational institutes, concurrent learning environment of educational institutes and supportive ability of resources and facilities of education institutes. The overall condition of supportive ability of resources and facilities of education institutes is in Much Level.

3. Requirements of teachers in development of educational institutions as learning organization to enhance research in classrooms of teachers, it is found that the overall requirement is in Much Level , if it is considered in specific factors, the Most Level of promotion is leadership, followed by emphasis and awareness of executives of educational institutes and organization / organizational structure factors respectively.

4. Achievement in development of educational institutes as learning organization to enhance conducting research in classrooms of teachers, it is found that the general achievement is in Intermediate Level, if it is considered in specific factors, the Much Level

of achievement is higher learning achievement of student, followed by educational institutes are learning organizations.

Keyword : Developing educational institutions, learning organization, promoting research
In the class

บทนำ

ในปัจจุบันเป็นยุคแห่งการสื่อสารและเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลให้โลกมีลักษณะเชื่อมโยงเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การดำเนินการทางการค้า การลงทุน การติดต่อสื่อสาร การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเป็นระบบไร้พรมแดน รวมทั้งความก้าวหน้าของระบบเทคโนโลยีตั้งนั้นเพื่อความอยู่รอดในยุคนี้ บุคลากรของประเทศมีความสามารถในการปรับตัวเพื่อให้ก้าวหน้า หรือก้าวหน้าหน้าการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วจากผลกระทบจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกประเทศสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ของโลกในยุคนี้ได้เท่านั้น จึงจะอยู่รอด ยุทธศาสตร์ในการบริหารเพื่อช่วงชิงโอกาส และหลีกเลี่ยงอุปสรรคต่างๆ จากสภาพแวดล้อมภายนอก จะต้องถูกนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพส่วนภายในประเทศรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการรักษาไว้ซึ่งจุดแข็ง และพยายามลดจุดอ่อน ของประเทศของตนอยู่เสมอ รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ต่างให้ความสำคัญสำหรับการพัฒนาบุคลากรของประเทศของตน จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการภายในประเทศสู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ตลอดเวลา โดยเริ่มจากเยาวชนของประเทศหล่อหลอมให้เป็นเยาวชนที่ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน เรียนรู้ตลอดเวลา รักการอ่าน มีวินัย และมีคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเป็นคนดีและคนเก่ง เป็นกำลังที่สำคัญของประเทศต่อไป

ทั้งนี้เพื่อให้เด็กไทยทุกคนในฐานะเป็นพลเมืองของประเทศ ได้รับการพัฒนาให้เป็นทรัพยากรมนุษย์มีคุณภาพ และมีคุณธรรมเป็นกลไกทำงานสนองความต้องการของตนเอง และประเทศชาติโดยการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา องค์กรภาครัฐ และเอกชนอย่างกว้างขวาง โดยเป็นเป้าหมายที่สำคัญยิ่งของทุกประเทศในปัจจุบัน ซึ่งต้องอาศัยปัจจัยภายในองค์กรได้แก่ บุคลากร การดำเนินงานด้านการจัดการ บรรยากาศในการทำงาน การจูงใจ เทคโนโลยีต่าง ๆ มีการนำเอาความรู้ ทักษะ และประสบการณ์มาปฏิบัติให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ และมีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ของกันและกัน แนวทางในการบริหารเพื่อก้าวสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ขององค์กรอยู่ในระดับใด ในขั้นใด ก็จะสามารถรับรองผลการกำหนดมาตรการในการพัฒนาได้ชัดเจนและถูกต้องยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาต่อไปและเกิดประโยชน์ที่แท้จริงของการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะวิจัยเรื่อง การพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเป็นองค์กรแห่ง การเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และเพื่อให้ทราบถึงความต้องการในปัจจุบัน และแนวทางในการนำแนวความคิดองค์กร แห่งการเรียนรู้มาใช้ในทางปฏิบัติของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 และสามารถนำไปปัญหา ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยมาใช้ ในการปรับปรุงและพัฒนา เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 เป็นองค์การ แห่งการเรียนรู้และเกิดประโยชน์ที่แท้จริงของการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานตามแนวคิดองค์การแห่งการเรียนรู้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1
2. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานและความต้องการในปัจจุบันต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 สู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู
4. เพื่อเสนอยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยให้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน มีทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เครื่องมือในการทำการวิจัยเป็นแบบสอบถาม เพื่อสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ที่ได้ส่งให้แก่กลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ดังนี้

1 ข้อมูลทุติยภูมิ คือ ข้อมูลที่ได้รับการค้นคว้าหนังสือ ตำรา เอกสารแจกและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูล

2. ข้อมูลปฐมภูมิ คือ ข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ทำการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรทางการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนในสถานศึกษา

2. ข้อมูลเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน พบว่าในภาพรวมมีเจตคติต่อการทำวิจัย ในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเจตคติสูงสุด คือ การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นการพัฒนาวิชาชีพครู หรือการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นสิ่งจำเป็นสามารถสร้างความรู้ทางวิชาการ แก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน พัฒนาผู้เรียน และยังเป็นผลงานทางวิชาเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งได้

3. ข้อมูลการพัฒนาตนเองด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน พบว่า ในภาพรวมการพัฒนาตนเองด้านการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยการพัฒนาสูงสุด คือ การเป็นคนใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น

4. ข้อมูลความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ในภาพรวม ครูผู้สอนและบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

5. สภาพปัจจุบันของสถานศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู พบว่า ในภาพรวมมีการส่งเสริมอยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านความสามารถในการสนับสนุนทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานศึกษา ผลการวิจัยในรายด้านมีดังนี้

5.1 ด้านการกำหนดยุทธศาสตร์ และนโยบาย พบว่า ในภาพรวมมีการส่งเสริมอยู่ในระดับมากโดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาได้กำหนดบทบาทและภาระหน้าที่ครูผู้สอนทั้งด้านการสอนและการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างชัดเจน

5.2 ด้านการจัดองค์กร /โครงสร้างองค์กร พบว่า ในภาพรวม มีการส่งเสริมอยู่ในระดับมากสถานศึกษาได้กำหนดบทบาทและภาระหน้าที่ครูผู้สอนทั้งด้านการสอนและการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างชัดเจน

5.3 ด้านภาวะผู้นำ การให้ความสำคัญ และตระหนักของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีการส่งเสริมอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีระดับการส่งเสริมระดับมาก คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการเป็นที่ปรึกษาให้ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูที่ค่า

5.4 ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีการส่งเสริมอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีระดับการส่งเสริมระดับมาก คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นนทบุรี เขต 1 และสถานศึกษาจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โครงการฝึกอบรม ให้ความรู้ ความเข้าใจ และเพิ่มทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูผู้สอน

5.5 ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกันของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีการส่งเสริมอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้นำความสำคัญในการสร้างบรรยากาศให้เป็นกันเองมีความสามัคคี ทำงานร่วมกันเป็นทีม

5.6 ด้านความสามารถในการสนับสนุนทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีการส่งเสริมอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีระดับการส่งเสริมระดับมาก คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นนทบุรี เขต 1 และสถานศึกษา มีแหล่งเรียนรู้และผลงานวิจัยให้ค้นคว้าอย่างหลากหลายหรือสถานศึกษาจัดสรรทุนอุดหนุนทุนการทำวิจัยในชั้นเรียนให้แก่ครูทุกคน ทุกฝ่าย ทุกงานที่ต้องการจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน

6. ข้อมูลความต้องการของครูผู้สอนต่อการส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็
องค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู พบว่า ในภาพรวมครูผู้สอนมีความ
ต้องการให้สถานศึกษาส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนใน
ระดับมากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านภาวะผู้นำ การให้ความสำคัญ และตระหนักของผู้บริหาร
สถานศึกษา ผลการศึกษา ในรายด้านมีดังนี้

6.1 ด้านการกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบาย พบว่า ในภาพรวมครูผู้สอนมีความ
ต้องการให้สถานศึกษาส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนด้าน
การกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายในระดับมากโดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นนทบุรี เขต 1 และสถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศติดตาม
ประเมินผลการทำงานวิจัยในชั้นเรียน

6.2 ด้านการจัดองค์กร /โครงสร้างองค์กร พบว่า ในภาพรวมครูผู้สอนมีความ
ต้องการให้สถานศึกษาส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนด้าน
การจัดองค์กร /โครงสร้างองค์กรในระดับมากที่สุด โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือสถานศึกษาได้
กำหนดบทบาทและภาระหน้าที่ครูผู้สอนทั้งด้านการสอนและการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างชัดเจน

6.3 ด้านภาวะผู้นำ การให้ความสำคัญ และตระหนักของผู้บริหารสถานศึกษา
พบว่า ในภาพรวมครูผู้สอนมีความต้องการให้สถานศึกษาส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการ
ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านภาวะผู้นำ การให้ความสำคัญ และตระหนักของผู้บริหารสถานศึกษาใน
ระดับมากที่สุดประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมบุคลากรเข้ารับการอบรม
เรื่องการทำงานวิจัยในชั้นเรียน

6.4 ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวม
ครูผู้สอนมีความต้องการให้สถานศึกษาส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำ
วิจัยในชั้นเรียนด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ย
สูงที่สุด คือ สถานศึกษาส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ โดยส่งเสริมให้ครูได้เข้าร่วมฝึกอบรม/เข้าร่วม
เครือข่ายความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนกับสถานศึกษาอื่นๆ

6.5 ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกันของสถานศึกษา พบว่า ใน
ภาพรวมครูผู้สอนมีความต้องการให้สถานศึกษาส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริม
การทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกันของสถานศึกษาในระดับมากโดยประเด็นที่
มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีบรรยากาศการทำงานที่ส่งเสริมให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มี
การจัดทำโครงการ/ กิจกรรมใหม่ ๆ

6.6 ด้านความสามารถในการสนับสนุนทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกของ
สถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมครูผู้สอนมีความต้องการให้สถานศึกษาส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านความสามารถในการสนับสนุนทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกของ
สถานศึกษาในระดับมากโดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ซึ่งมีระดับความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด
คือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นนทบุรี เขต 1 นนทบุรี เขต 1 และสถานศึกษา มี
แหล่งเรียนรู้และผลงานวิจัยให้ค้นคว้าอย่างหลากหลาย หรือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นนทบุรี เขต 1 จัดหาแหล่งงบประมาณจากภายนอก เพื่อสนับสนุนทุนในการจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูผู้สอนอย่างเพียงพอ

7. ข้อมูลความสำเร็จของการส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน พบว่า ในภาพรวมความสำเร็จของการส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด นักเรียนมีสมรรถสำคัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา มีทักษะชีวิต และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

จากความคิดเห็นและวิเคราะห์การสนทนากลุ่มบุคลากรทางการศึกษาทุกภาคส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาสรุปในการวางกรอบนโยบายในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ได้ดังนี้

1. พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ควรมีองค์ประกอบที่สำคัญ 10 ประการ ได้แก่ การเป็นผู้มีความอ่อนน้อมถ่อมตน รู้จักตนเอง การทำในสิ่งที่ตนเองมีความสุข การเป็นผู้มีความฝันที่ยิ่งใหญ่ สภาพแห่งความสำเร็จในอนาคต หรือมีวิสัยทัศน์ มีความอดทน เป็นคนรักษาคำพูด เรียนรู้ประสบการณ์จากผู้ที่ประสบความสำเร็จ มีความเป็นตัวของตัวเองและเป็นผู้นำที่เป็นผู้ให้
2. สร้างความตระหนักของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู
3. พัฒนาวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู
4. ส่งเสริม และสนับสนุนการสร้างเครือข่ายงานวิจัยในชั้นเรียนร่วมกับสถานศึกษา/หน่วยงานอื่น เพื่อทางการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

อภิปรายผล

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายดังนี้

1. เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน พบว่าในภาพรวมมีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ระดับมาก คือ เป็นการพัฒนาวิชาชีพครู ให้มีความรู้ทางวิชาการ แก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน พัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับการศึกษาวิจัย อังคณา นุตยกุลและคณะ (2559 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและแนวทางการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งผลการวิจัยครั้งนั้น พบว่า ครูมีเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนในระดับมาก

2. การพัฒนาตนเองด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ภาพรวมอยู่ระดับมาก คือ ทำให้ตนเองเป็นคนใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น มีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่ง

สอดคล้องการผลงานวิจัยของ เอกริมทร์ เย็นวิชัย (2554 : บทคัดย่อ) พบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้าน ปัจจัยที่สำคัญ คือ การเรียนรู้ด้วยการชี้นำด้วยตนเองของบุคลากรในองค์กร

3. ความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนพบว่า ในภาพรวมครูผู้สอนและบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของพงศธร จิระวุฒินันท์ (2550:บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของ ครูผู้สอน สังกัดคณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น ซึ่งผลการวิจัยครั้งนั้นพบว่า ครูผู้สอนยังขาดทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ ขาดทักษะในการวางแผน และความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของมณฑนา สัตโรจน์ (2550 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนั้น พบว่า ครูมีระดับความรู้ และประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียนในระดับน้อย – ปานกลาง

4. สภาพปัจจุบันของสถานศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู พบว่า ในภาพรวมมีการส่งเสริมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีระดับการส่งเสริมในระดับมาก ได้แก่ ความสามารถในการสนับสนุนทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานศึกษา ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ การให้ความสำคัญและตระหนักในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูแต่พบว่า การส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษายังอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของสมชาย ลือสกลกิจ (2555 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและแนวทางส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 4 ซึ่งผลการศึกษาวิจัยครั้งนั้นพบว่า สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 4

5. ความต้องการของครูผู้สอนต่อการส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู พบว่า ในภาพรวมครูผู้สอนมีความต้องการให้สถานศึกษาส่งเสริมเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในระดับมาก ด้านที่มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การพัฒนาภาวะผู้นำ การให้ความสำคัญ และตระหนักของผู้บริหารสถานศึกษา การจัดองค์กร /โครงสร้างองค์กรที่ สำหรับด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกันของสถานศึกษา ด้านความสามารถในการสนับสนุนทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานศึกษา และการกำหนดยุทธศาสตร์ และนโยบาย มีความต้องการระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของสมชาย ลือสกลกิจ (2555 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและแนวทางส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 4 ซึ่งผลการศึกษาวิจัยครั้งนั้น พบว่า สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 4 มีปัญหาในการวิจัยชั้นเรียน ได้แก่ การขาดหน่วยงานที่จัดสรรงบประมาณโดยตรง ขาดผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาและการฝึกอบรมด้านการวิจัย ขาดเอกสารการวิจัยในชั้นเรียนไม่เพียงพอต่อความต้องการของครู ขาดการสนับสนุนส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจนและเป็นไปในทางทิศเดียวกัน ขาดการให้ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลการเขียนรายงาน การนำเสนองานเป็นต้น โดยแนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครู

6. ความสำเร็จของการส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน พบว่า ในภาพรวมความสำเร็จของการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ซึ่งมีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับมาก คือ นักเรียนมีสมรรถสำคัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา มีทักษะชีวิต และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยจุฑารัตน์ วัฒนากร (2553 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาศักยภาพขององค์การตามกรอบแนวทางองค์การแห่งการเรียนรู้ : ศึกษาศักยภาพขององค์กรตามกรอบแนวทางองค์การแห่งการเรียนรู้มีความสำเร็จในระดับปานกลาง โดยปัจจัยความสำเร็จเกิดจากการเรียนรู้การพัฒนาบุคลากรขององค์กรร่วมกัน ได้แก่ ด้านการใช้เทคโนโลยี ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้านการบริหารความรู้ ด้านการให้อำนาจและสร้างความสามารถให้กับบุคคล และการปรับเปลี่ยนองค์การ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี เขต 1 ควรกำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติในการส่งเสริมสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูอย่างชัดเจน และมีการสื่อสารให้สถานศึกษาในสังกัดรับทราบอย่างทั่วถึงกัน กำกับ ติดตาม ผลการทำงานอย่างเป็นระบบ โดยมีการนิเทศ ติดตาม ช่วยเหลือสถานศึกษาในสังกัด ให้เข้าร่วมเครือข่ายวิจัยสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ทุกโรงเรียนมีการรายงานการวิจัยการส่งเสริมการดำเนินการวิจัยสถานศึกษาละ 1 เรื่อง หรือกำหนดสถานศึกษาคู่ขนานในการทำวิจัย หรือสร้างโรงเรียนต้นแบบการทำวิจัยเพื่อให้ตัวอย่างให้กับสถานศึกษาได้ศึกษาดูงาน พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับให้มีภาวะผู้นำ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีความตระหนัก และให้ความสำคัญกับการส่งเสริม สนับสนุน โครงการ/กิจกรรมทำวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน สร้างแรงจูงใจ กระตุ้นให้ครูในสถานศึกษา มีความต้องการพัฒนาตนเองด้วยการทำวิจัย โดยมีการยกย่องชมเชย มอบประกาศนียบัตร ประกาศเกียรติคุณในวันสำคัญต่างๆ แก่ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียนดีเด่น พร้อมทั้งจัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัยให้แก่สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง พัฒนาครูด้านการทำวิจัยให้มีความรู้ด้านการทำวิจัย พัฒนาสื่อและมีการนำระบบ ICT เข้ามาเป็นตัวช่วยแบ่งเบาภาระงานของครู รวมทั้งพัฒนาเครือข่ายและสร้างเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการวิจัยในสถานศึกษาให้กว้างขวาง

2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำยุทธศาสตร์การพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี เขต 1 ที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูต่อไป

3. ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบพัฒนางานวิจัยในสถานศึกษา สามารถนำยุทธศาสตร์การพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี เขต 1 ที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการนิเทศ

ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่ความเป็นเลิศ (Best Practices) ในการส่งเสริมการดำเนินการ เพื่อพัฒนางานวิจัยของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ในลักษณะเฉพาะกลุ่ม เช่น สถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการพิเศษกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ที่แตกต่างกัน เพื่อหาแนวทางพัฒนาสถานศึกษาในบริบทที่เหมาะสมเฉพาะกลุ่ม
2. สถานศึกษาแต่ละแห่งควรมีการวิจัยและจัดทำยุทธศาสตร์ของแต่ละสถานศึกษาเพื่อให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของตนเองและเป็นประโยชน์กับสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **แนวทางการบริหารโรงเรียนโดยใช้ปัจจัยองค์รวมและปัจจัยสนับสนุน**. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ (2560). **แนวทางการบริหารโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2560. **การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงฯ.
- การพัฒนาหลักสูตร**. (2560). {ออนไลน์ } เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2561 ได้จาก : <http://members.thai.net/thaitap/ac>
- เกษกานดา คงทวีเลิศ. (2557). **สภาพของโรงเรียนในฐานะองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน มงฟอร์ตวิทยาลัย แผนกมัธยม จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ ศษ. ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2554). **การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ**. สำนักงานนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพฯ.
- จรัส สุวรรณเวลา และคณะ. (2554). **บนเส้นทางสู่มหาวิทยาลัยวิจัย**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Andrew, J. Dubrin. (2006). **Essentials of management (7th ed.)**. Australia: Seventh Thomson South-Western.
- Bayraktaroglu, S. and R.O. Kutains. (2006) **Tranforming Hotels into Learning Organizations: A New Strategy for Going Global**. Tourism Management. 24(2) : 149-154 ;April , 2006. 57.

Sedera, D. and Gable, G.G. (2010). **Knowledge Management Competence for Enterprise System Success.** Journal of Strategic Information Systems, 19, pp.296-306.